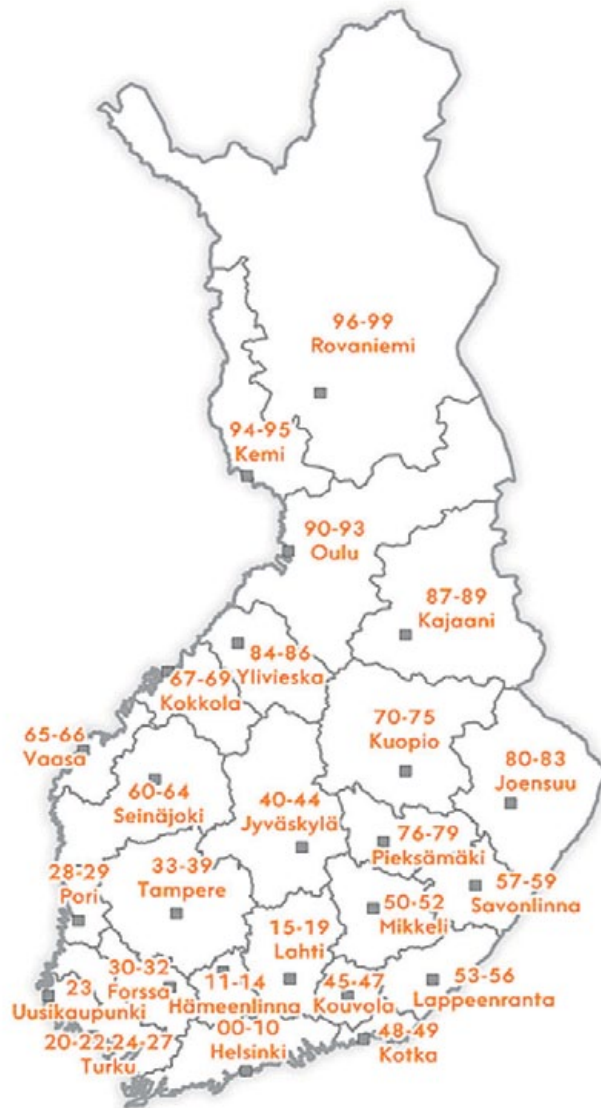

Mikko Jokinen tuli vuonna 1998 Kolariin kahdeksi vuodeksi ja asuu yhä Kolarissa.

Mikä tutkimus?

- Tutkimuksessa selvitettiin vuosien 2015-2021 aikana Kolariin muuttaneilta, miksi he valitsivat Kolarin uudeksi kotikunnakseen, miten elämä Kolarissa on sujunut ja näkevätkö he itsensä kolarilaisina vielä viiden vuoden päästä.
- Tutkimus toteutettiin verkkokyselynä. Kyselylinkkiä mainostettiin printti- ja digi-Kuukkelissa sekä Kuukkelin Facebook-sivulla. Myös Kolarin kunta jakoi kyselyn somekanavissaan.
- Vastauksia saatiin 142.

Muuttajia virtaa Kolariin vähän kaikkialta, ei pelkästään etelästä. Mikään tietty postinumeroalue ei noussut erityisesti esille. 62 prosenttia muutti Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun eteläpuolelta, ja jopa kolmasosa Lapin maakunnan sisästä.

Kuukkelit kysyi: Keitä te olette te uudet kuntalaiset

Kolari oli vuonna 2021 Rovaniemen lisäksi ainoa merkittävästi muuttovoittoinen alue Lapissa. Kuukkelit selvitti, ketkä Kolariin muuttavat, ja miksi he valitsivat Kolarin asuinkunnakseen.

”Hyvän tontin löytyminen edesauttoi rakennusintoa. Kun työpaikatkin varmistuivat molemmille, muuttopäätös oli helppo tehdä. Täältä ei tarvitse lähteä minnekään erikseen, kaikki harrastukset ja vapaa-ajan riemut löytyvät heti ulko-ovelta. Ylläksen alueella on helppo elää ja olla samanhenkisten ulkoilmaihmisten keskuudessa. Täällä on kaikki tarvittava. Plussana on lyhyt matka Norjan ja Ruotsin tuntureille.”

Kuukkelit kysyi Kolariin viimeisten seitsemän vuoden aikana muuttaneilta, mikä heidät sai valitsemaan juuri Kolarin. Kyselyyn osallistui 142 vastaajaa, joista suurin osa oli tyytyväisiä ratkaisuunsa – heistä yli puolet uskoi, että asuu Kolarissa vielä viiden vuoden päästäkin.

Osa vastaajista oli ottanut hypyn tuntemattomaan, osalla oli kosketuspintaa Kolariin lomamatkojen tai mökkeilyn kautta, moni tuli työn perässä, jokunen rakkauden. Joukkoon mahtui myös muutama paluumuuttaja.

Koronapandemialla ja etätyösuosituksilla on ollut oma roolinsa Kolarin väkiluvun kasvussa. Melkein puolet vastaajista oli muuttanut Kolariin korona-aikaan.

Luonto, ympäristö, harrastusmahdollisuudet

Kyselyn ideoi ja sen laatimisessa Kuukkelia avusti erikoistutkija, filosofian tohtori Mikko Jokinen. Jokinen muutti Kolariin vuonna 1998.

– Tulin silloin töiden perässä Metsäntutkimuslaitokselle, nykyiselle Luonnonvarakeskukselle. Junantuoma siis. Olin kylälästyneet vetisiin talviin, ilmastomuutos ahdisti jo silloin. Olen sanonutkin olevani ensimmäisen polven ilmastopakolainen, Jokinen toteaa.

Jokinen asui pitkään Kolarin kirkonkylällä ja saarella. Ajatus turistikeskuksessa asumisesta tuntui hänestä silloin vieraalta. Nyt turistikeskus on alue, joka Kolarissa vetää jatkuvasti uutta väkeä. Kyselyyn vastanneista 80 prosenttia on muuttanut tunturikyliin eli Äkäslompoloon tai Ylläsjärvelle.

– Mielenkiintoista on myös se, ettei enää voida puhua junantuomista sanan totutussa merkityksessä. Muuttajia virtaa Kolariin vähän kaikkialta, ei pelkästään etelästä. Mikään tietty postinumeroalue ei noussut erityisesti esille. 62 prosenttia muutti Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun eteläpuolelta, ja jopa kolmasosa Lapin maakunnan sisästä, Jokinen summaa.

Jokinen asuu nykyään Äkäslompolossa. – Ostimme talon täältä, koska kiinteistö säilyttää arvonsa. Ylläksellä on myös Kolarin parhaat ladut ja kansallispuistossa luonto säilynyt.

Eikä hän ole yksin mieltymystensä kanssa. 66 prosenttia tunturialueelle muuttaneista nosti harrastusmahdollisuudet syyksi muuttolleen. Muille alueille Kolarin kunnassa muuttaneista vain 38 prosenttia kokee harrastusmahdollisuudet tärkeäksi vetovoimatekijäksi.

Luonto ja ympäristö nousivat kaikista vetovoimatekijöistä kiistattomiksi ykkösiiksi.

”Halusin puhtaan luonnon äärelle, pois kaupungista ja etelästä, jossa ei ole aina kunnan vuodenaikoja.”

”Kolarin alueella on kaikki mitä tarvitsen ja mikä on minulle tärkeää – luonto, rauha ja tilaa olla, monipuoliset liikkumis- ja liikuntamahdollisuudet kaikkina vuodenaikoina. Äkäslompolossa on pienen kylän tunnelmaa, mutta kuitenkin riittävästi

palveluita.”

”Ylläksen alueen luonto ja tunturit. Mielellään hiihtolatureitit, upeat kesäpolut, laskettelumahdollisuudet, muu Lapin ympäristö lähetyksillä. Kiireettömyys.”

– Tässäkin on tilastollisesti merkitsevä ero sillä, asuuko tunturikyliissä vai muualla. Tunturikyliissä asuvista 84 prosenttia valitsi luonnon ja ympäristön vetovoimatekijäksi, muualla asuvista 56 prosenttia, Jokinen sanoo.

– Koska luonto ja ympäristö on ylivoimaisesti tärkein vetovoimatekijä, juuri siitä kannattaa Kolarissa pitää huolta eikä menettää sitä, hän lisää.

Työt järjestyvät, asunto vaikeampi rasti

Vetovoimatekijöiden kärkeä hahmottivat ylsi myös palkkatyö. Työn merkitys korostui entisestään avovastauksissa.

”Työnantajani ei enää vaadi olemaan viikoittain toimistolla. Asun mieluummin omakotitalossa Kolarissa kuin yksiossa kaupungissa.”

”Tulin alunperin sesonkityöntekijäksi. Tarkoituksena oli lähteä keväällä takaisin etelään, mutta päädyinkin jäämään tänne.”

”Teen työkseni rakennushommia, niitä hommia riittää.”

Moni vastaaja kertoi tullessaan käymään sesonkitöissä tai tekemään määräaikaista sijaisuutta, mutta menettäneensä sen aikana sydämensä alueelle ja jääneensä pysyvästi. Samalla vastaajat ovat huomanneet, ettei yleinen käsitys tunturialueen sesonkiluonteisuudesta pidäkään paikkaansa: töitä ja ihmisiä riittää jokaiseen vuodenaikaan.

Jokinen toteaa, että kyselyn tulosten myötä yksi hänen ennako-oletuksistaan työn suhteen murtui.

Opettajana Äkäslompolossa

Linda Hakala on syntynyt Pohjois-Pohjanmaalta Ylivieskasta ja kasvanut Kokkolassa. Linda muutti Äkäslompoloon vuonna 2018 ja työskentelee Äkäslompolon ala-asteella opettajana.

”Opiskelin Rovaniemellä ja ajattelin, että haluan johonkin pieneen kylään ja pieneen kouluun, jonnekin missä voi laskea mäkiä. Lähdin Rukalle, jossa tein gradua. Rukalta muutin Ylläkselle poikaystäväni matkassa. Kolarissa ei ollut auki työpaikkoja, ja gradukin oli vielä kesken, mutta laitoin Äkäslompolon kouluun apulaisrehtori Outi Kolille viestiä, että voin tehdä sijaisuuksia, jos on tarvetta. Sain melkein heti töitä ja tänä keväänä lopulta vakituisen viran. Suhde silloisen poikaystäväni kanssa päättyi, mutta minä olin jo kotiutunut paikkakunnalle, joten jäin tänne.”

”Asuimme alussa poikaystäväni vuokra-asunnossa, mutta kun erosimme, ryhdyin asunnon hakuun. Asunnon suhteen kävi tuuri. Kuukauden ajan minulla taisi olla ilmoitus Torissa ja sitten sain yhteydenoton vapaasta vuokramökistä. Ajankohdaksi oli asunnon haulle hyvä, oli elokuu, eikä sesonki ollut vielä alkanut. Mökki on vähän syrjässä, mutta matka on kuitenkin sen verran lyhyt, että voin pyöräillä töihin.

”Äkäslompolo ei ehkä ole se alunperin ajattelema pieni kylä, mutta silti mieleinen. Tässä on iso kansallispuisto ja luontoa, paljon paikkoja, joissa saa liikkua omassa rauhassa. Tykkään, kun on metsää ympärillä, ja olen tottunut siihen, etteivät kaikki palvelut ole aivan lähellä.”

”Vaikeinta on ehkä ollut se, kuinka löytää täältä ne omat ihmiset. Harrastuksissa tapaa ihmisiä, joten lähdin mukaan erilaisiin harrastuksiin, esimerkiksi kansalaisopiston sirkukseen. Nyt kun vuosia on kulunut jo neljä, on ystäviä ja menemistä.”